

HAGAJ

Knjiga proroka Hagaja potječe iz poslijesužanjskog razdoblja. Kad je perzijski car Kir osvojio Babilon, on nije samo 538. god. pr. n. e. izdao naredbu kojom dopušta povratak Jevreja u Jehudu nego ih još hrabri i potiče da iznova podignu hram u Jerusalemu. Jevreji su ga u tome poslušali i već 515. god. pr. n. e. novi je hram bio sagrađen.

Hagajeve poruke brižljivo su i precizno datirane. One se smještaju između 29. augusta i 18. decembra 520. god. pr. n. e., to jest druge godine vladavine perzijskog cara Darija. Hagaj je mogao biti svjedokom razaranja Solomonova hrama 586. god. (2:3). Ukoliko je to tako, on je tad već mogao imati sedamdeset godina, kada je i započeo svoju proročku službu.

Uz proroka Zakariju, prorok Hagaj bio je također jedan od značajnih i presudnih likova u konačnom dovršenju tog poduhvata. On nije odigrao značajnu ulogu samo u poticanju sunarodnjaka da iznova izgrade jerusalemski hram – on je suštinski doprinio i oživljavanju obredne, ekonomske i administrativne strane društvenog života tek obnovljene jevrejske zajednice poslijesužanjskog razdoblja. Njegov utjecaj bio je presudan na tadašnjeg vladara Zerubabela i velikog svećenika Ješuu.

U sadržaju njegove knjige preovlađuje proročanstvo o osudi naroda ukoliko propusti priliku da do kraja dovede obnovu hrama, kao i proročanstva u kojima on hrabri i neprestano potiče sunarodnjake da istraju u svome naumu oko ponovnog podizanja hrama. Osim toga, knjiga proroka Hagaja nudi proročanstvo o spasenju, obećavajući narodu dolazak vremena ispunjenog pravdom i nacionalnim trijumfom čim se gradnja hrama dovede do kraja.

Poziv na obnovu hrama

1 Druge godine kralja Darija, prvoga dana u šestome mjesecu, po proroku Hagaju dođe riječ Jahvina Zerubabelu, sinu Šealtielovu, namjesniku Jehude, i Ješui, sinu Jehocadakovu, velikom svećeniku: (2) “Ovako veli Jahve nad vojskama: Ovaj narod govori: ‘Još nije došlo vrijeme, vrijeme da se Jahvina kuća opet sagrađi.’”

(3) Onda dođe riječ Jahvina po proroku Hagaju: (4) “Je li vama samima vrijeme da stanujete u kućama svojim obloženim drvetom dok je ova kuća razrušena?” (5) I zato, ovako veli Jahve nad vojskama: “Razmotrite puteve svoje! (6) Mnogo ste posijali, malo žanjete; jedete, ali nema dovoljno da se najedete; pijete, ali nema dovoljno da se napijete; odijevate se, ali nikome nije toplo; a onaj koji zarađuje zarađuje plaću da je stavi u šuplju kesu.”

(7) Ovako veli Jahve nad vojskama: “Razmotrite puteve svoje! (8) Popnite se na gore, donesite drva i sagrađite opet hram, da ja budem njime zadovoljan i slavljen”, veli Jahve. (9) “Očekivali ste mnogo, a evo dočekaste malo. Kad ste to donijeli kući, ja ga razvijah. Zašto?”, očituje Jahve nad vojskama. “Zato što moja kuća leži razrušena, dok svaki od vas trči kući svojoj. (10) Zato je nebo nad vama

uskratilo svoju rosu, a zemlja uskratila prinos svoj. (11) Ja pozvah sušu na zemlju, na gore, na žito, na mlado vino, na ulje, na ono što zemlja rađa, na ljuđe, na stoku i na sav trud ruku.”

(12) Tad se Zerubabel, sin Šealtielov, i Ješua, sin Jehocadakov, veliki svećenik, sa svim ostatkom naroda pokoriše glasu Jahve, Boga svoga, i riječima proroka Hagaja, kao što ga Jahve, Bog njihov, bješe i poslao. I poboja se narod Jahve. (13) Potom Hagaj, glasnik Jahvin, po Jahvinu nalogu progovori narodu i reče: “Ja sam s vama”, očituje Jahve. (14) Tako Jahve potaknu duh Zerubabela, sina Šealtielova, namjesnika Jehude, i duh Ješue, sina Jehocadakova, velikog svećenika, i duh sveg ostatka naroda, te oni dođoše i prionuše na posao na kući Jahve nad vojskama, Boga svoga, (15) dvadeset i četvrtog dana u šestome mjesecu, druge godine kralja Darija.

Nečist narod

2 Dvadeset i prvog dana u sedmome mjesecu dođe riječ Jahvina po proroku Hagaju: (2) “Progovori sad Zerubabelu, sinu Šealtielovu, namjesniku Jehude, i Ješui, sinu Jehocadakovu, velikom svećeniku, i ostatku naroda, i reci: (3) Ko je

ostao među vama da je vidio ovaj hram u njegovoj staroj slavi? I kako ga sada vidite? Nije li u vašim očima kao ništa? (4) A sad budi jak, Zerubabele, očituje Jahve, odvaži se i ti, Ješua, sine Jehocadakov, veliki svećenice, i sav narode zemlje, odvaži se, očituje Jahve, i radite, jer ja sam s vama, očituje Jahve nad vojskama, (5) onako kako vam i obećah kad iziđoste iz Egipta. Moj Duh obitava među vama; ne bojte se! (6) Jer ovako veli Jahve nad vojskama: Još ću jednom za kratko vrijeme ja potresti nebesa i zemlju, te i more i suhu zemlju. (7) Ja ću potresti sve narode; i dolazit će blago svih naroda, i ja ću ispuniti ovu kuću slavom, veli Jahve nad vojskama. (8) Srebro je moje i zlato je moje, očituje Jahve nad vojskama. (9) Kasnija slava ove kuće bit će veća od one prijašnje, veli Jahve nad vojskama, i na ovome mjestu ja ću dati mir, očituje Jahve nad vojskama.”

(10) Dvadeset i četvrtoga dana u devetome mjesecu druge godine kralja Darija dođe riječ Jahvina proroku Hagaju: (11) “Ovako veli Jahve nad vojskama: Upitaj sad svećenike šta Zakon kaže o ovome: (12) Ako bi neko nosio sveto meso u naboru odijela svog, te dotakao hljeb tim naborom, ili kuhano meso, vino, ulje, ili kakvu god hranu, bi li to postalo sveto?”

A svećenici odgovoriše: “Ne.”

(13) Tad Hagaj reče: “Kad bi neko ko se onečistio dotaknuvši truplo dodirnuo nešto od toga, bi li to bilo nečisto?”

A svećenici odgovoriše: “Bilo bi nečisto.”

(14) Onda Hagaj reče: “Takav je i ovaj narod. I takav je i ovaj puk preda mnom”, očituje Jahve, “i takvo je i svako djelo ruku njihovih; i ono što oni ondje prinose nečisto je.

Jahve će blagosloviti

(15) A sad, razmislite od dana današnjega pa nadalje: prije negoli se postavi kamen na kamen u hramu Jahvinu, (16) kakvi ste bili? Kad bi ko došao do hrpe žita od dvadeset mjera, bilo je samo deset, i kad bi ko došao do vinskog badnja da zahvati pedeset mjera, bilo je samo dvadeset. (17) Ja sam udarao po vama i po svakom djelu ruku vaših medljikom, plijesni i gradom, ali vi mi se niste vratili”, očituje Jahve. (18) “Doista razmislite od dana današnjega pa nadalje, od dvadeset i četvrtog dana devetoga mjeseca, od dana kad su udareni temelji hramu Jahvinu, razmislite: (19) je li ostalo još sjemena u žitnici? Pa ni vinova loza, smokva, šipak ni maslina ne rađaju. Ali od ovoga dana ja ću vas blagosloviti.”

Obećanje Jahvino Zerubabelu

(20) Potom drugi put dođe riječ Jahvina proroku Hagaju dvadeset i četvrtog dana toga mjeseca: (21) “Progovori Zerubabelu, namjesniku Jehude, i reci: Ja ću potresti nebesa i zemlju. (22) Ja ću oboriti prijestolja kraljevstava i slomiti moć kraljevstvima poganskim; i prevrnut ću kola i vozače njihove, i konji će i konjanici njihovi pasti, svako od mača tuđega. (23) Toga dana”, očituje Jahve nad vojskama, “ja ću te uzeti, Zerubabele, sine Šealtielov, slugo moja”, očituje Jahve, “i učiniti te poput pečatnog prstena, jer sam te odabrao”, očituje Jahve nad vojskama.